

سرشناسه:	واسطی، عبدالحمید، ۱۳۴۷
عنوان و نام پدیدآور:	نان در اسلام: بررسی استراتژی اسلام در چرخه نان از تولید تا مصرف/مؤلف عبدالحمید واسطی.
مشخصات نشر:	مشهد: مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری:	۱۶۸ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸۶۰۰۶۴۶۲۲۰۲
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۱۴۱-۱۴۹؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع:	نان - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع:	نان - تحقیق
موضوع:	نان - صنعت و تجارت
شناسه افزوده:	مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، ناشر
رده بندی کنگره:	۱۳۹۱ ن ۱۶/۲/ BP۲۳۰
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی:	۲۹۶۰۴۲۱

نان در اسلام

مؤلف: شیخ عبدالحمید واسطی

ناشر: انتشارات مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

طراحی و چاپ: کانون آگهی و تبلیغات حس برتر

کلیه حقوق محفوظ است.

مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

مشهد مقدس/ بین چهارراه حجت و چهارراه مقدم طلاب / خیابان کاشانی/ کاشانی ۲۵/ شماره: ۴۹۰/۴

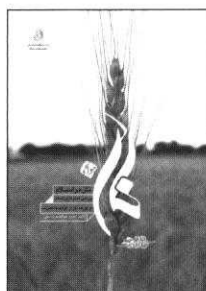
تلفن: ۰۵۱۱) ۲۲۸۵۸۰۰۳ (فاکس: ۰۵۱۱) ۲۲۸۵۸۰۰۵

www.isin.ir

ناک

در اسلام

بررسی استراتژی اسلام در چرخه نان از تولید تا مصرف

مقدمه:

کلیات تحقیق و روش‌شناسی

مبنای تحقیق:

نگرش سیستمی به دین
و دین در عرصه استراتژی

ساختار کتاب :

استراتژی‌های اسلام:

در چرخه از تولید تا مصرف نان

چکیده:

- ♦ موضوع تحقیق: دستورالعمل‌های اسلام برای اصلاح فرآیند تولید تا مصرف نان
- ♦ علت توجه به موضوع: وجود انبوه ضایعات نان و تأثیر آن در امنیت غذایی
- ♦ هدف تحقیق: بهینه‌سازی الگوی تولید و مصرف نان
- ♦ نوع تحقیق: کاربردی توسعه‌ای با رویکرد تعلیلی
- ♦ روش تحقیق: کتابخانه‌ای با ابزار تحلیل سیستمی
- ♦ منابع تحقیق: مجموعه گزاره‌های دست اول دینی (آیات، روایات، و تاریخ اسلام)
- ♦ روش جستجو: استفاده از کلیدواژه‌های مرتبط با نان و حوزه‌های ساختاری آن (مانند: تغذیه، سلامتی و بهداشت، اقتصاد و سرمایه‌گذاری، تولید، توزیع و مصرف، بحران و امنیت غذایی) و جستجوی نرم‌افزاری کلمات عربی مناسب در کلیه منابع شیعی و سنی
- ♦ اعتباریابی اطلاعات: بررسی سندی و محتوایی با توجه به مبنای کفایت انسجام شواهد و قرائن برای استناد گزاره‌ها به اسلام
- ♦ الگوی طبقه‌بندی اطلاعات: تقسیم گزاره‌ها به نگرشی، راهبردی و راهکاری
- ♦ فرضیه تحقیق: ضرورت تغییر الگو در سرمایه‌گذاری‌های کلان، انتخاب بذر، شیوه آرد کردن، روش تخمیر، سیستم تولید انبوه نان، فرهنگ مصرف نان
- ♦ مدل نهایی و نتیجه تحقیق: تغییر نقطه ثقل تولید نان از بازار به خانه + تغییر فرهنگ مصرف عمومی از نان گندم بدون سبوس به نان جو سبوس‌دار
- ♦ راهکار اجرایی: در محور کوتاه مدت: افزودن سبوس به آرد، در محور انتقالی: تولید انبوه خمیر آماده برای پخت و در محور بلندمدت: تولید ماشین پخت نان در خانه + عملیات لازم برای مهندسی فرهنگی در جهت اجرای طرح

فهرست

۵	چکیده :
۱۱	سخن ناشر
۲۱	توضیح، تقدیر و تشکر:
۱۵	مقدمه: طرح موضوع و هدف از تحقیق :
۱۶	طرح موضوع و هدف از تحقیق:
۱۶	توضیح موضوع طرح:
۱۶	هدف تحقیق:
۱۷	تبیین مفاهیم مبنايي تحقیق:
۱۷	امنیت غذایی:
۱۷	استراتژی:
۱۸	نگرش سازی، راهبردسازی، راهکار سازی:
۱۹	خط مشی:
۱۹	تصمیم سازی:
۲۰	چرخه:
۲۰	سیستم و شبکه:

- متغیر:..... ۲۱
- رفتار سیستم:..... ۲۲
- تحلیل سیستم:..... ۲۲
- تفکر سیستمی:..... ۲۲
- مدل و الگو:..... ۲۳
- روش طراحی مدل:..... ۲۴
- ملاک اعتبار یک مدل:..... ۲۴
- ضریب اهمیت:..... ۲۵
- اولویت‌گذاری:..... ۲۵
- نقطه ثقل:..... ۲۵
- شاخص پایه:..... ۲۶
- نقطه بحران:..... ۲۶
- بهبودسازی:..... ۲۷
- مهندسی اجتماعی:..... ۲۷
- الگوهای جایگزین:..... ۲۸
- بازخورد:..... ۲۹
- آینده‌سازی:..... ۳۰
- چگونه آینده را بسازیم؟..... ۳۱
- سخن آخر: هفت آسمانی باش!..... ۳۱
- مسأله تحقیق و ضرورت توجه به آن:..... ۳۲
- عنصر اول: "نان"..... ۳۲
- اهمیت و جایگاه نان در سبد غذایی خانوار:..... ۳۲
- عنصر دوم: "ضایعات"..... ۳۴
- انتظاراتی که از یک ماده غذایی می‌رود:..... ۳۴
- عنصر سوم: "امنیت غذایی"..... ۳۷
- شاخصه‌های امنیت غذایی:..... ۴۰
- نتیجه: (ضرورت تحقیق)..... ۴۳

- متغیرها و سؤالات تحقیق: ۴۴
- راه دستیابی به متغیرها: ۴۴
- لایه برداری از موضوع (ابزاری برای یافتن نقاط نفوذ به موضوع): ۴۵
- جوانب و لایه های اشیاء و موضوعات: ۴۵
- دستورالعمل نفوذ به موضوع: ۴۸
- فهرست سؤالات و مسائل در یک تحقیق کاربردی: ۴۹
- فهرست سؤالات و مسائل تحقیق در موضوع "نان در اسلام": ۵۰
- مرحله اول (دید جزئی نگر): متغیرهای درونی (نفوذ به طرف درون) ۵۱
- مرحله دوم: دید کلان نگر (شناسایی متغیرهای بیرونی و ارتباطات) ۵۲
- مرحله سوم: فهرست متغیرها (آنچه بر نان تأثیر می گذارد) ۵۲
- فرضیه تحقیق: ۵۴
- نوع و روش تحقیق: ۵۶
- منابع تحقیق و مدیریت اطلاعات: ۵۹
- اعتباریابی منابع و گزاره ها: ۶۱
- روش جستجوی اطلاعات: ۶۲
- شیوه ثبت اطلاعات: ۶۵
- شیوه تنظیم و طبقه بندی اطلاعات: ۶۶
- شیوه تحلیل اطلاعات: ۶۹
- اعتباریابی فرضیه ۷۰
- شیوه مدل سازی و رسیدن به سیستم مطلوب: ۷۲
- سابقه تحقیق در موضوع «نظر اسلام راجع به نان»: ۷۳
- تمایز تحقیق حاضر با موارد فوق: ۷۴
- شیوه نامه تألیف: ۷۵
- شیوه نامه ویرایش: ۷۶
- ضمیمه: ۷۷

پیش‌نیاز: نگرش سیستمی به دین :	۷۹
مقدمه	۸۰
طرح موضوع و هدف از بحث:	۸۰
توضیح موضوع:	۸۰
هدف بحث:	۸۰
مسأله بحث و ضرورت توجه به آن:	۸۱
محور اول: "مدیریت زندگی جمعی"	۸۱
محور دوم: "محیط رقابت"	۸۴
نمونه‌ای از تأثیر الگوها و رقابت بین آنها:	۸۷
محور سوم: "کارآمدی"	۸۸
محور چهارم: "دین"	۹۱
نتیجه: (ضرورت تحقیق)	۹۶
فرضیه بحث:	۹۸
سابقه بحث:	۱۰۱
مقاله "فقه، زمان و نظام‌سازی":	۱۰۵
کتاب "ساختار کلان نظام اقتصادی اسلام":	۱۰۸
مرکز تحقیقاتی "فرهنگستان علوم اسلامی":	۱۱۴
نمودار مبنایی و مرکزی:	۱۱۶
تفاوت این تحقیق با موارد قبل:	۱۱۷
استراتژی و گزاره‌های استراتژیک:	۱۱۸
تکوین استراتژی :	۱۱۹
نتیجه‌گیری:	۱۲۵
دین به‌عنوان یک سیستم در عرصه استراتژی:	۱۲۵

استراتژی اسلام در چرخه نان از تولید به مصرف :	۱۲۹
مقدمه:	۱۳۰
استراتژی کلان غذا و امنیت غذایی:	۱۳۲
تعریف پارادایم جانشین برای دستیابی به نان:	۱۳۶
استراتژی سرمایه‌گذاری:	۱۳۸
استراتژی انتخاب دانه برای کشت:	۱۳۹
استراتژی آرد کردن:	۱۴۰
استراتژی تخمیر:	۱۴۰
استراتژی اندازه نان:	۱۴۱
استراتژی میزان حرارت پخت:	۱۴۱
استراتژی میزان حرارت نان پس از تولید:	۱۴۲
استراتژی مصرف:	۱۴۲
نتیجه:	۱۴۳
مدل‌سازی از گزاره‌های استراتژیک اسلام درباره چرخه نان:	۱۴۴
مراحل طرح:	۱۴۵
چکیده کتاب:	۱۵۱
فهرست منابع:	۱۵۷
الف. کتاب‌ها:	۱۵۷
ب. مقالات:	۱۶۳
ج. پایگاه‌های اطلاعاتی:	۱۶۵

سخن ناشر

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلٰوةُ عَلٰی رَسُوْلِ اللّٰهِ وَعَلٰی اٰلِهِ الْاَطْيٰبِیْنَ لَا سِیَّمَا بَقِیَّةُ اللّٰهِ فِی الْاَرْضِیْنَ عَجَّلَ اللّٰهُ تَعَالٰی فَرَجَهُ الشَّرِیْفَ
از اصلی ترین آموزه های دین اسلام خاتم بودن این دین از یک سو و کامل بودن آن از سوی دیگر است؛
لازمه قطعی این دو مسأله، ضرورت پاسخ گوئی اسلام به تمام نیازهای هدایتی بشریت تا قیام قیامت است.
اسلام دارای ظرفیت مدیریت تمام سیستم های زندگی در مقیاس یک تمدن جهانی است. مهم دست یابی
به روش معتبر برای استخراج استراتژی های لازم جهت مدیریت سیستم ها از گزاره های دینی است.
کتاب حاضر نمونه عینی از استخراج یک سیستم از سیستم های زندگی در عرصه امنیت غذایی در موضوع
«نان از دانه تا خانه» مبتنی بر نظر اسلام است که با اشاره به مبانی دینی و اصول طراحی سیستم و مدل،
به قلم حجة الاسلام و المسلمین عبدالحمید واسطی نگاشته شده است و اینک توسط انتشارات مؤسسه
مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام تقدیم ارباب تحقیق و دلسوزان حاکمیت همه جانبه اسلام در جامعه
می شود.

این تحقیق محصول فراخوان و پشتیبانی مرکز مطالعات و تحقیقات خرد بنیاد «M.B.G» بوده است که
در سال ۱۳۸۱ به دلیل حجم وحشتناک ضایعات نان، تیم تحقیقاتی را ترتیب دادند تا موضوع عمیقاً بررسی
گردد. نتایج تحقیق حاضر در چند سمینار ارائه گردید و مورد استقبال قرار گرفت.
«مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام» که رسالت مرکزی خود را تولید و ترویج سیستم های
اسلامی قرار داده است، تلاش نموده تا با عرضه این تحقیق زمینه آشنائی تخصصی علاقه مندان را فراهم
سازد. اظهار نظر صاحبان دانش و بینش مزید امتنان خواهد بود.

انتشارات مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

۱۴۳۳ هجری قمری

توضیح، تقدیر و تشکر:

۱. آنچه در این کتاب از تعاریف و یا دیدگاه‌ها و نظرات ارائه شده و ارجاع به منبعی داده نشده است، یافته‌هایی است که پس از مطالعه و بررسی منابع قابل دسترسی مربوط به موضوع، با استفاده از روش تفکر انتقادی^۱ به دست آمده است و مؤلف امیدوار است با دقت و عنایت صاحب‌نظران اصلاح و تکمیل گردد.

۲. ترجمه آیات و روایات در این اثر بر اساس مبنای زیر انجام گرفته است: ترجمه عبارت است از: "همسانی تأثیر متن مبدأ و متن مقصد، بر مخاطب در تصویرسازی و ایجاد عکس‌العمل". شاید برخی از منتقدین به اینگونه ترجمه، ترجمه تفسیری بگویند. به گمان حقیر، ترجمه‌هایی که با اتخاذ روش تحت‌اللفظ قرار دادن معادل کلمات، قصد رعایت امانت در ترجمه را دارند به مقصود خود نمی‌رسند و آنچه گوینده قصد انتقال آن را دارد به خواننده منتقل نمی‌کنند. روش ترجمه تفسیری با استفاده از قواعد بلاغی و عدم اکتفا به صرف و نحو، در مقام انتقال تصویری جامع از هدفی است که متکلم در ظرفِ متن، قصد انتقال آن را دارد و با انتقالِ آن، عکس‌العملی خاص را از مخاطب می‌طلبد.

۳. در شیوه ارجاع به منابع، برخلاف اسلوب رایج که ابتدا نام مؤلف و سپس نام کتاب یا مقاله را ذکر می‌کنند، ابتدا نام کتاب یا مقاله و سپس نام مؤلف آورده شده است. این تغییر بر مبنای "لَا تُنْظَرُ إِلَيَّ مَنْ قَالَ وَ انْظُرْ إِلَيَّ مَا قَال" انجام شده است. مضافاً به تفاوت دید و فرهنگ ارزش‌گذاری در کشور ما و کشورهای غربی نسبت به متن و مؤلف که سبب تضعیف کارآمدی شیوه ارجاع رایج می‌گردد.

۴. در این مجموعه سعی بر شفاف‌سازی مفاهیم و روابط بین گزاره‌ها شده است؛ امید است صاحب‌نظرانی که با دید نافذ خود، تاریکی‌های اجمال در مفاهیم و حفره‌های غیرمحسوس در روابط گزاره‌ها را تشخیص می‌دهند این نوشته را به شاگردی بپذیرند و نقاط کور این قلم را تذکار داده، تصحیح فرمایند.

۵. این حقیر به استناد حکمتِ "الْفَضْلُ لِلْمُقَدِّمِ" که بیان می‌دارد اگر افق‌هایی توسط آینده‌گان دیده می‌شود

۱. توصیف و تفصیل این روش و مراحل قبل و بعد آن که تفکر تحلیلی و تفکر خلاق است را در کتاب «راهنمای تدریس با اقتباس از نگرش اسلام به علم و علم‌آموزی»، شیخ عبدالحمید واسطی، از انتشارات موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، فصل لایه‌های فهم و ادراک، مطالعه فرمایید. همچنین برای مطالعه بیشتر می‌توانید به کتاب «آموزش تفکر انتقادی»، چت مایرز، ترجمه دکتر خدایار ابیلی، از انتشارات سمت مراجعه فرمایید.

۲. کلام منسوب به امیرالمومنین (علیه السلام) که بیان می‌دارد: «به شخصیت گوینده نگاه نکنید، به محتوای کلام نگاه کنید.» (یعنی شخصیت گوینده را ملاک رد و قبول سخنش قرار ندهید و محتوای کلام را تحلیل و بررسی کنید) غررالحکم و دررالکلم، عبدالواحد بن محمد تمیمی آمدی

(متوفی ۵۵۰ هجری قمری)، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی ۱۳۶۶ صفحه ۴۳۸

به دلیل ایستادن آنها بر شانه گذشتگان است، در برابر کلیه اساتید و مؤلفین و صاحب‌نظرانی که با بذل و گسترش شعاع وجودی و علمی خود در این اثر ذی‌حق هستند سر تعظیم فرود آورده و دست‌بوس است. همچنین حقیر رهین لطف و عنایات پدر و مادر که بار سنگین اداره زندگی و ایجاد فراغت برای پرداختن به تحقیق را به دوش دارند، و گذشت‌ها و صبرهای همسر و پدر و مادر ایشان و فرزندان و صدیق مکرم جناب حجة الاسلام شیخ احمد تولایی که امیدوارم بتوانم زخم‌های روح و روان آنها را التیام بخشم، می‌باشد.

۶. در مسیر شکل‌گیری و انجام این تحقیق و تبدیل آن به تألیف، اخوان دینی و أصدقاء فی الله، حجج اسلام شیخ محمد مهدی زردوزیا و شیخ مسعود حاجی ابراهیمی مشارکت و همراهی داشته‌اند که کمال تشکر و امتنان را دارم.

۷. مسئولین و مدیران مرکز مطالعات و تحقیقات ملی خردبنیان (M.B.G) که زمینه‌ساز و پشتیبانی‌کننده این طرح بودند، سرورانی هستند که تلاش بی‌وقفه آنها برای حل معضلات کلان جامعه و خدمت به انسان‌ها، مشهود و مشکور است که امیدوارم منت گذاشته، عرض احترام حقیر را بپذیرا باشند.

۸. شرایط و شاخصه‌های متعددی در منابع دین، برای فردی که بخواهد به‌نام اسلام اظهار نظر کند ذکر شده است، با توجه به عدم انطباق این قلم حتی با برخی از آن شرایط، آنچه در این مکتوب ارائه می‌گردد که "مدل اسلام برای چرخه از تولید تا مصرف نان" می‌باشد، تنها تلاشی خام برای ایجاد زمینه توجه اهل نظر به این موضوع است. به امید اینکه روزی فقیه و مجتهدی که منطبق بر شرایط مذکور باشد و بتواند به‌عنوان نظر اسلام، سخن بگوید، پرده از حقایق بردارد و مبهمات و مجهولات را برطرف سازد. امیدوارم خداوند ما را از کسانی قرار دهد که مصداق آیه شریفه "تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْبَاقِينَ" هستند.

اول ذی‌القعدة الحرام سنة ۱۴۲۴ هجریه قمریه، میلاد مولی‌الموحدین امیرالمومنین علیه السلام

بارگاه ملائک پاسبان علی بن موسی الرضا علی‌ثاویه آلاف التحية والثناء، مشهد مقدس

شیخ عبدالحمید واسطی